

گفت و گوی «قاصدیک» با هوشنگ توکلی، بازیگر، ن

به هیچ کجا وابسته

از مدرس و مجموعه
آثاری که در تئاتر کار
کرده ام راضی هستم
چون من از تئاتر آمده ام.
آثاری که نوشته ام و
شاگردانی که تربیت
کرده ام خیلی زیاد
هستند. کسانی که هم
روی صحنه و هم جلوی
دوربین اثرگذار بوده اند

پیشکشوت عرصه هنر، هوشنگ توکلی که سال ها در این عرصه موسپیده کرده، این روزها هم ترک کار نکرده و همچنان فعال و پرانرژی هم به عنوان بازیگر فعال است و سال هاست پا در عرصه هایی همچون نویسندگی، کارگردانی و آموزش گذاشته تا راهبر و راهنمای جوانان باشد.

او اخیرا در گفت و گو با جام جم مطرح کرد که برای تهیه فیلم سینمایی با حضور یکی از شاگردانش اقدام کرده تا موضوعی استراتژیک را برای نسل جوان به تصویر بکشد. به همین دلیل گپ و گفت با وی را از این نقطه آغاز کردیم.

نوشین مجلسی

سرمدیر قاصدیک کوچک

۴ به عنوان پیشکشوت عرصه بازیگری، نویسندگی و تهیه کنندگی، سال هاست پویا و دغدغه مند به مسیرتان ادامه می دهید. در این مسیر چقدر هوای جوان ترها را داشتید؟

سعی کردم جوانان تحصیل کرده و خوش ذوق را همراهی کنم. به عنوان تهیه کننده و کارگردان هم وارد حوزه تولید در صداوسیما و سینما شدم اما مشکلات بسیار زیاد است و چون من از جوانی هم هر کاری را انجام نداده ام، خیلی گزیده کار بودم، طبیعتاً به سختی می توانم با برخی جریان ها کنار بیایم و با آنها به تفاهم برسم. به همین دلیل طی این سال ها خیلی کم کار بوده ام ولی حالا که عمری از من گذشته یعنی وارد ۷۶ سالگی شده و به ۸۰ سالگی نزدیک می شوم لازم دیدم حداقل یک کار پایانی خوب در عمر خود داشته باشم و آن را در حوزه سینما سرمایه گذاری کنم. قصد چنین کاری را هم با صداوسیما دارم که ماجرای مسجد گوهرشاد است که شبکه سیمرغ آن را به من پیشنهاد داده و مشغول کار روی آن هستم.

۴ اشاره کردید که به دلیل بعضی اختلاف نظرها تا حدودی از کار تهیه کنندگی و کارگردانی فاصله گرفتید. از طرف دیگر خاطر هم هست در گفت و گویی مطرح کردید، صندوقی از طرح ها و نوشته ها دارید. اگر شرایط مهیا شده وقت آن نیست که کم کم این آثار به ساحات تولید وارد شوند؟

آنها را به دخترم داده ام تا مسائلی را که طرحش برای این روزها مناسب است و مسائلی را که باید در آینده به آنها توجه شود انتخاب کند. اینها طبقه بندی می شود. بعضی از کارهایم را هم آماده می کنم تا به سمت چاپ ببرم. به احتمال زیاد یکی دو مورد از کارهای بسیار مهمم را که در واقع حاصل این ۴۵ سال تجربه زندگی من در بطن انقلاب است، به کتاب تبدیل می کنم.

۴ گاهی وقتی هنرمندان شجاعانه طرز فکرشان را نسبت به مسائل مختلف کشور بیان می کنند باید در جمع هنری هزینه بدهند. هزینه هایی مثل کم کاری، پیام هایی حاوی خشونت کلامی در فضای مجازی و... شما از هنرمندانی هستید که در مصاحبه های مختلف خود را از نسل انقلاب دانسته اید و نظراتتان را بیان کردید.

در واقع این اختلافات از جایی شروع می شود که انسان ها با تعصب روی نظرات خود می ایستند و به نظرات دیگران اهمیت نمی دهند. من شاید جزو معدود هنرمندانی بوده ام که عقیده دیگری هم به اندازه خودم برایم اهمیت داشته و همیشه با اهالی فکر و فرهنگ و هنر در تعامل بوده ام. جاهایی عقیده من درست بوده و جایی عقیده آنها. این تعامل باعث شده کمتر مورد تهاجم قرار بگیرم چون اصلاً شخصیتی نیستم که علیه یک جریان فکری وارد عمل شوم و بخواهم آن را تخریب کنم. معتقدم عقاید باید بیان و آزادانه انتخاب شود. به همین دلیل در این ۴۵ سال با این که با جریان های سیاسی که به اعتقاد من با انقلاب و نظام و مردم ناهمگن هستند یا فرصت طلبند و عقاید دگمی دارند، مقابله کرده ام ولی با اهالی فرهنگ همیشه رابطه خوبی داشته ام و با هم تفاهم خیلی خوبی داریم.

۴ مثلاً در مسأله غزه شما از هنرمندانی بودید که واکنش نشان دادید اما برخی سکوت کردند. چرا واکنش های سیاسی-اجتماعی مورد انتظار را از چهره ها نمی بینیم؟

شاید ما در حوزه فرهنگ نمی بایست وارد چندقطبی شدن حوزه های فکری-سیاسی شویم اما متأسفانه این اتفاق افتاده است. تنها جایی که هم به روابط اجتماعی مان و هم به عقاید خودمان لطمه می زند همین جاست. من معتقدم اسرائیل به عنوان یک پایگاه فولادین جنگی آمریکا در منطقه نشسته و قتل عام می کند و قدرت خود را توسعه می دهد، پس اعتراض را بیان می کنم. اگر کسانی هم که با من هم عقیده هستند این اعتراض را بیان نمی کنند، به دلیل همین چندقطبی شدن تفکرات سیاسی است. در انتخابات هم همین است. این وضع به ضرر کل کشور و مردم تمام خواهد شد و البته مسئولان باید بیشتر تلاش کنند تا از این شرایط چندقطبی خارج شویم و به سمت آرامش برویم.

۴ خارج از این فضا آیا استاد هوشنگ توکلی از عمر هنری خود راضی است؟

بله.

۴ در این مسیر بیشتر به کدام کاری که انجام داده اید افتخار می کنید؟

همین که در این عرصه ماندم! خیلی از هنرمندان چون نتوانستند تحمل کنند، راه خود را جدا کردند. خیلی ها از کشور خارج شدند یا رفتند و سکوت کردند ولی سعی من بر مقاومت بوده و این رابطه دوطرفه است یعنی من به عنوان یک هنرمند، از جامعه ام و شرایط زیست در آن اثر می گیرم و بر آن اثر می گذارم. اگر این رابطه را قطع نکرده ام پس از آن بهره برده ام. الان هم احساس می کنم از شرایط موجود بیشترین بهره را می گیرم.

۴ از بین آثاری که بازیگر یا کارگردان آنها بوده اید کدام را شاخص تر می دانید و فکر می کنید هم از نظر خودتان و هم بین مردم محبوبیت بیشتری دارد؟

رد پای من در آثاری که خودم مؤلفش بوده ام و طی این سال ها کار کرده ام بیشتر دیده می شود. علی رغم مشکلاتی که سر راهم بوده از آثاری که موفق شده ام آنها را به شکلی روی صحنه بیاورم یا ضبط تلویزیونی یا تبدیل به فیلم کنم یا جلوی دوربین قرار بگیرم و بازی کنم بیشتر راضی هستم اما آثاری که متعلق به دیگران بوده و با آنها همکاری کرده ام در درجه دوم قرار دارند. من بهترین شکل همکاری را با گروه های دیگر انجام داده ام ولی چون در تألیف آنها شریک نبوده ام آن کار مال من نبوده است.

۴ یعنی می توانیم بگوییم همچنان مدرس را به عنوان شاخص ترین کار می دانید؟

بله، از مدرس و مجموعه آثاری که در تئاتر کار کرده ام راضی هستم چون من از تئاتر آمده ام. آثاری که نوشته ام و شاگردانی که تربیت کرده ام خیلی زیاد هستند. کسانی که هم روی صحنه و هم جلوی دوربین به خصوص بر بازیگرها اثرگذار بوده اند.

۴ می توانید نام ببرید؟

این قدر زیاد است که می شود گفت نسل اول انقلاب و بیشتر بازیگران و بچه هایی که معرفی شدند در همان